

**OCENA OBSZAROWA JAKOŚCI WODY
PRZEZNACZONEJ DO SPOŻYCIA PRZEZ LUDZI W 2023 r.
na terenie gminy Sompolno**

Na podstawie § 23 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. poz. 2294), Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Koninie w oparciu o wyniki prowadzonej w ramach nadzoru bieżącej kontroli przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne dotyczące wody do spożycia dokonuje **oceny obszarowej jakości wody na terenie gminy Sompolno**:

1. Wodociągi gminy Sompolno

W 2023 r. mieszkańców gminy Sompolno zaopatrywały 4 wodociągi publiczne tj. wodociąg publiczny Biele, Marianowo, Mostki i Lubstów dostarczające zbiorowo wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi. Stanowią one własność Gminy; administruje nimi Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o. (PUK) z siedzibą w Sompolnie. Na terenie gminy nie ma zarejestrowanych indywidualnych ujęć dostarczających wodę w ramach działalności gospodarczej lub w budynkach użyteczności publicznej, budynkach zamieszkania zbiorowego lub w podmiotach działających na rynku spożywczym.

Tabela 1. Wielkość produkcji wody oraz liczba ludności zaopatrywanej w wodę

Lp.	Nazwa wodociągu publicznego	Wielkość produkcji wody w m ³ /d w 2023 r.	Liczba ludności zaopatrywanej w wodę	Końcowa roczna ocena jakości wody w 2023 r.	Przekroczenia wartości dopuszczalnych/zalecanych parametrów
1.	Biele	766	4741	odpowiada wymaganiom	Nie stwierdzono
2.	Marianowo	326	2130	odpowiada wymaganiom	Nie stwierdzono
3.	Mostki	523	2542	odpowiada wymaganiom	Żelazo, Mangan (35 dni)
4.	Lubstów	607	1565	odpowiada wymaganiom	Nie stwierdzono

2. Jakość wody oraz podejmowane działania naprawcze

Ludność gminy Sompolno zaopatrywana jest w wodę przeznaczoną do spożycia z ujęć wód podziemnych na podstawie ważnych pozwoleń wodnoprawnych; dla których ustanowione są strefy ochrony bezpośredniej. Proces uzdatniania wody polega głównie na napowietrzaniu oraz filtracji w filtrach zamkniętych wypełnionych złożem żwirowym. Dodatkowo woda poddawana jest dezynfekcji w sposób okresowy podchlorynem sodu.

Badania jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w 2023 r. na terenie Gminy Sompolno realizowane były w ramach:

- kontroli urzędowej, prowadzonej przez Państwową Inspekcję Sanitarną w zakresie 1 monitoringu grupy B i 4 monitoringów grupy A dla każdego wodociągu;
- kontroli wewnętrznej, wykonywanej przez Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o. o. z siedzibą w Sompolnie zgodnie z ustalonym z PPIS w Koninie harmonogramem poboru próbek wody na 2023 r. w zakresie:
 - 1 monitoringu grupy B i 4 monitoringów grupy A dla każdego wodociągu;
 - 8 dodatkowych badań mikrobiologicznych (liczba bakterii grupy coli i liczba bakterii *Escherichia coli*).

Ocena jakości wody oparta jest o wyniki badań próbek pobranych w punktach zgodności tj. punktach czerpalnych wyznaczonych przez zarządcę wodociągów w stosunku do których deklaruje spełnienie obowiązujących wymagań.

W zbadanych próbkach wody pobranych z sieci wodociągu publicznego Mostki w okresie od 27.11.2023 r. do 31.12.2023 r. (tj. 35 dni) stwierdzano **przekroczenie dopuszczalnej wartości parametru żelazo i mangan**. PPIS w Koninie wydał komunikat w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi z uwagi na przekroczone wartości żelaza i manganu w wodzie. Administrator poinformował, iż powodem niewłaściwej jakości wody są prace modernizacyjne prowadzone na SUW oraz że podjęto działania naprawcze polegające na intensywnym płukaniu sieci wodociągowej, spowolnieniu filtracji oraz dezynfekcji, co ostatecznie pozwoliło doprowadzić jakość wody do obowiązujących wymagań.

Dla wodociągu publicznego **Biele, Marianowo i Lubstów** nie zachodziła potrzeba prowadzenia działań naprawczych.

W 2023 r. dla omawianych wodociągów PPIS w Koninie wydał po 2 decyzje stwierdzające przydatność badanej wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Ponadto dla wszystkich wodociągów wydano po 2 oceny okresowe jakości wody, zgodnie z § 22 cytowanego na wstępie rozporządzenia.

W 2023 r. nie zgłoszono do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Koninie żadnych interwencji dotyczących nieodpowiedniej jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi z obszaru Gminy Sompolno.

W omawianym roku przeprowadzono łącznie 4 kontrole w zakresie oceny stanu sanitarno-technicznego Stacji Uzdatniania Wody w miejscowości **Biele, Marianowo, Mostki i Lubstów** z uwzględnieniem prowadzonej kontroli wewnętrznej, dokumentacji SUW, prac konserwacyjno-remontowych oraz procesów dezynfekcji wody. Stanu sanitarno-technicznego żadnego z wodociągów nie kwestionowano, nie stwierdzono również nieprawidłowości w tym zakresie.

Prowadzone postępowania administracyjne w zakresie jakości wody.

W 2023 r. nie prowadzono postępowania administracyjnego dotyczącego nieodpowiedniej jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na terenie Gminy Sompolno.

3. Szacowanie ryzyka zdrowotnego konsumentów

W przeprowadzonych badaniach jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi stwierdzono przekroczone dopuszczalne stężenie parametru żelazo. Należy ono do najczęstszych zanieczyszczeń wód podziemnych, do których przenika z warstw geologicznych. W trakcie ujmowania, uzdatniania i dystrybucji wody dochodzi do wytrącania się żelaza w formie zawiesin i osadów, które odznaczają się charakterystycznym rdzawo-brunatnym zabarwieniem oraz niską rozpuszczalnością w wodzie. Efektem jest wzrost barwy i mętności wody co jest negatywnie odbierane przez konsumentów m.in. z uwagi na przykre odczucia estetyczne i smakowe przy spożyciu wody. Wzrost stężenia żelaza w wodzie może być również spowodowany przenikaniem do wody z elementów konstrukcyjnych systemów dystrybucji, głównie produktów korozji, jak również żelaza uwolnionego z zerwanych osadów z sieci wodociągowej, które uprzednio uległy osadzeniu w wyniku niewystarczającego oczyszczenia wody ujmowanej. Mimo iż żelazo występujące w wodzie w stężeniach nieprzekraczających 2000 µg/l, wpływających jednak niekorzystnie na barwę, mętność i smak wody nie stanowi zagrożenia dla zdrowia ludzi, wymaga jednak działań naprawczych z uwagi na nieakceptowalność dla konsumentów wody o takich parametrach.

Mangan, obok żelaza, należy do najczęstszych zanieczyszczeń wód podziemnych, do których przenika z warstw geologicznych. W trakcie ujmowania, uzdatniania i dystrybucji wody dochodzi do wytrącania się manganu w formie nierozpuszczalnych osadów czarnej barwy. Osady te odkładają się na wewnętrznej powierzchni przewodów wodociągowych. W wyniku gwałtownych zmian warunków przepływu i ciśnienia w instalacji osady te mogą ulegać okresowemu naruszeniu i zerwaniu, przyczyniając się do wzrostu stężenia manganu w wodzie i w konsekwencji negatywnie odbieranych przez konsumentów zmian organoleptycznych wody, głównie wzrostu jej barwy i mętności ale także smaku i zapachu. Nie wiąże się to z bezpośrednim zagrożeniem dla zdrowia ludzi w przypadku, gdy wzrost stężeń manganu nie osiąga znacznych i bardzo wysokich wartości, w szczególności gdy nie przekracza 400 µg/l.

5. Wnioski

Mieszkańcy gminy Sompolno w 2023 roku zaopatrywani byli w wodę bezpieczną dla zdrowia, wolną od mikroorganizmów chorobotwórczych w liczbie stanowiącej potencjalne zagrożenie dla zdrowia ludzkiego oraz wolną od substancji chemicznych w ilościach zagrażających zdrowiu. Woda przeznaczona do spożycia przez konsumentów nie stanowiła ryzyka dla ich zdrowia.

Nie odnotowano przypadków chorób wodozależnych, nie wpłynęło żadne zgłoszenie dotyczące reakcji niepożądanych związanych ze spożyciem wody.

.....
Podpis PPIS w Koninie

Otrzymują:

1. Burmistrz Miasta i Gminy Sompolno (ePUAP: /umsopolno/SkrytkaESP)
2. a/a ON-HK.

A.R.